

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

**Secondary: Development Of Self And A Sense
Of Community**

Karapatang Pambata

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Mga Karapatang Pambata

Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Natutukoy ang mga karapatan at responsibilidad ng bawat bata
2. Naipaliliwanag kung bakit isinasaalang-alang ang bata na mahalaga sa bayan
3. Naibibigay ang mga halimbawa ng mga karaniwang paglabag sa karapatan ng mga kabataang Pilipino
4. Naililinang ang kasanayan sa mabisang komunikasyon o pakikipagtalastasan, makibagay sa kapwa, kritikong pag-iisip, paglutas sa suliranin, makiisang damdamin, magpasiya o magdesisyon sa pagpapaliwanag ng sagot

II. PAKSA

- A. Aralin 1: Mga Karapatan at Responsibilidad ng mga Bata, pp. 4-19

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamumuhay: Kasanayan sa mabisang komunikasyon o pakikipagtalastasan, makibagay sa kapwa, kritikong pag-iisip, paglutas sa suliranin, makiisang damdamin, magpasiya o magdesisyon.

- B. Kagamitan: larawan na nagpapakita ng iba't ibang karapatan at responsibilidad ng bata, paglabag ng karapatan ng bata, tsart, metakard

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Magsimula ng isang laro: Tanong at Sagot.
 - ✓ Simulan sa pagkukumustahan ng mga mag-aral.
 - ✓ Ipakita ang ilang tanong na nasa kahon.
 - ✓ Pakunin ng tanong ang mga mag-aaral at pasagutan ito. Ang pinakamaraming tamang sagot ay panalo.

2. Pagganyak

- Ipasagot sa mga mag-aaral ang tanong sa ibaba sa pamamagitan ng "Think-Pair-Share"

Anu-ano ang natatandaan ninyo sa inyong kabataan?

- Bigyan ng ilang sandali ang mga mag-aaral upang makapag-isip pagkatapos ibigay ang tanong. (Think)
- Sabihan ang mga mag-aaral na kumuha ng kapareha at ibahagi ang naisip na kasagutan sa kanya. (Pair)
- Ipabahagi ang kasagutan ng mga magkapareha sa grupo. (Share)

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipasagot sa mga mag-aaral ang mga sitwasyon sa “Pag-isipan Natin Ito” sa mga pahina 4-5 ng modyul.
- Babasahin isa-isa ng tagapatnubay ang mga sitwasyon.
- Sabihan ang mga mag-aaral na kung ang kanilang sagot ay:

sang-ayon	- ipalapak ang mga kamay at sabay bigkasin ang “yes, yes, yoh!”
di sang-ayon	- ipadyak ang mga paa at sabay bigkasin ang “no, no, no!”
hindi sigurado	- iiling ang ulo at sabay bigkasin ang “wala lang!”
- Tanungin ang mga mag-aaral tungkol sa gawain:
 - Ano ang naramdaman ninyo sa pagsigaw ng inyong kasagutan?
 - Anu-ano ang mga ipinahihiwatig ng mga sitwasyon?
 - Nagustuhan ba ninyo ang gawain?
 - Anu-anong pangunahing kasanayan sa kakikipamumuhay ang nalinang sa gawain?

2. Pagtatalakayan

- Gumupit o gumuhit ng mga larawan na tumutukoy sa bawat karapatan ng isang bata at idikit sa malinis na papel. (Tingnan ang mga karapatan sa mga pahina 12 - 16 ng modyul)
- Talakayin ang bawat isa sa pamamagitan ng “Visual Thinking.”

Paraan:

- Pangkatin ang mga mag-aaral ayon sa bilang ng karapatan.

- Papiliin sila ng kanilang lider at tagapagsulat ang bawat grupo.
- Ibigay sa bawat grupo ang kanilang larawan.
- Ibigay ang panuto sa pagsagawa ng gawain.
 - Pag-usapan ang isinasaad ng larawan.
 - Isulat ang kasagutan sa isang malinis na papel.
 - Ibuod ang mga kasagutan.
 - Ibabahagi ng lider ang result sa buong grupo.
- Talakayin ang “Alamin Natin” sa mga pahina 6-7 ng modyul at ipagawa ang “Subukan Natin Ito” sa pahina 7 upang higit na maunawaan ang aralin.
- Iparinig o ipaawit ang awiting “Bawat Bata” (Every Child) ni Ap Hiking Society sa mga pahina 8-9 ng modyul o gamit ng audio tape.
 - ✓ Itanong ang mga sumusunod:
 - Nagustuhan ba ninyo ang awit? Bakit?
 - Anu-ano ang mensahe ng bawat saknong?
 - Anu-anong magagandang-asal ang inyong napulot sa aralin?

3. Paglalahat

- Itanong:
 - Anu-ano ang mga karapatan ng bata?
 - Anu-ano ang responsibilidad ng bata?
- Ipabasa ang “Alamin Natin na Iyong mga Natutuhan” sa mga pahina 17-18 ng modyul.
- Pag-usapan ang “Tandaan Natin” sa pahina 18-19 at ipakopya ito sa kanilang log.

4. Pagpapahalaga

- Ipagawa ang “Subukan Natin Ito” sa mga pahina 10-11 ng modyul.
 - ✓ Itanong:
 - Batay sa mga sitwasyon, anu-ano ang mga karapatang nilabag?
 - Paano mapangalagahan ang karapatan ng bata?
 - Ano ang kahalagahan na malaman ang karapatan ng mga bata?

5. Paglalapat

- Ipatukoy ang gagawin sa bawat sitwasyon.

1. Habang naglalakad ka papasok sa trabaho, nakakita ka ng isang sanggol sa gilid ng daan na nakapulupot ang damit. Ano ang gagawin mo? Bakit?
 2. Si Aling Ella ay nagtitinda ng mga gulay. Namimili siya ng kanyang mga paninda sa palengke sa madaling araw. Isang araw nabalitaan niya na ang kanyang maliit na anak na babae ay inabuso ng kanyang sariling ama. Ano ang kanyang dapat gawin?
- Magsagawa ng isang pulong at talakayin ang suliraning ito.

IV. PAGTATAYA

- Ipasagot ang “Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan” sa mga pahina 17-18 ng modyul.
- Ihambing ang sagot sa Batayan sa Pagwawasto sa pahina 40 ng modyul.

V. KARAGDAGANG-GAWAIN

- Ipagawa ang “Subukan Natin Ito” sa mga pahina 14-15 ng modyul.
- Ipabahagi ang sagot sa mga kamg-aral.

Mga Karapatang Pambata

Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Nasasabi at naipaliliwanag ang karaniwang paglabag sa karapatan ng mga bata
2. Natatalakay ang mga institusyon o samahan na responsible sa proteksiyon ng mga bata
3. Naipaliliwanag ang mga tungkulin ng institusyon o samahan sa pagpapalaki ng bata
4. Nalilinang ang kasanayan sa mabisang komunikasyon o pakikipagtalastasan, makibagay sa kapwa, kritikong pag-iisip, paglutas sa suliranin, makiisang damdamin, magpasiya o magdesisyon sa pagpapaliwanag ng sagot

II. PAKSA

- A. Aralin 2: Ang Papel ng Iba't Ibang Sektor ng Lipunan sa Pagpapalaki ng Bata, pp. 20-37

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamumuhay: Kasanayan sa mabisang komunikasyon o pakikipagtalastasan, makibagay sa kapwa, kritikong pag-iisip, paglutas sa suliranin, makiisang damdamin, magpasiya o magdesisyon.

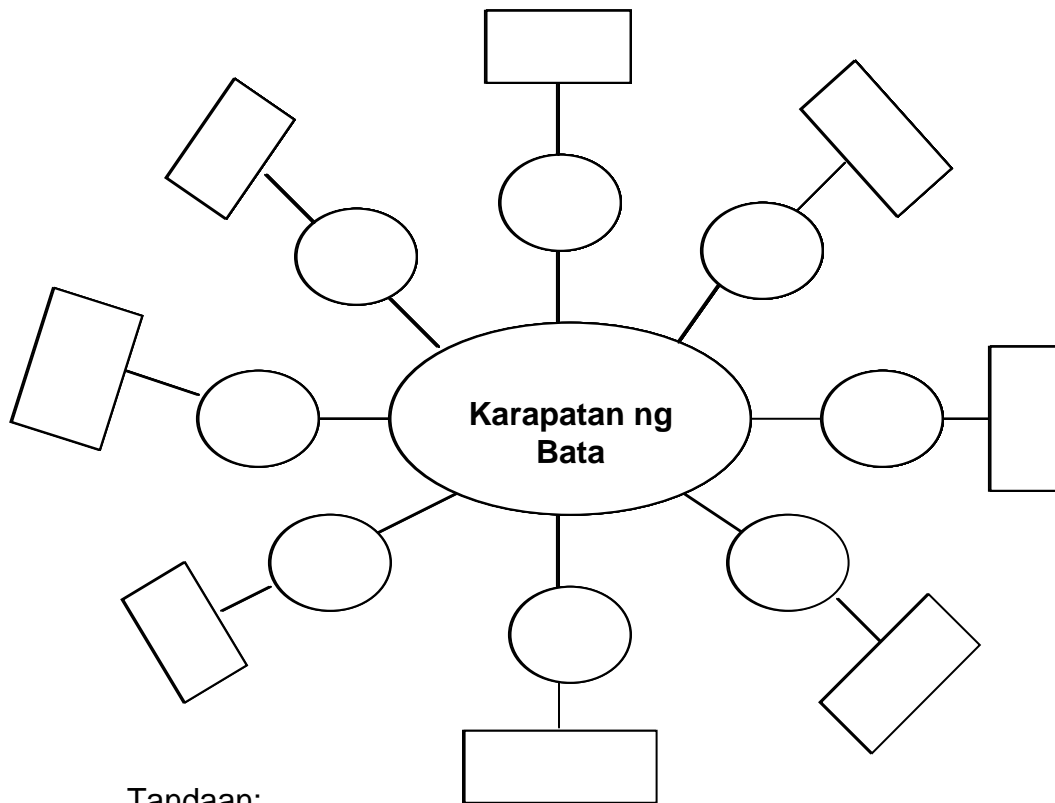
- B. Kagamitan: larawan na nagpapakita ng mga iba't ibang sector ng lipunan na tumutulong sa pagpapalaki ng bata, tsart, metakard

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

- Tanungin ang mga mag-aaral tungkol sa iba't ibang karapatan at ang responsibilidad ng mga bata. (Gamitin ang "Semantic Webbing" sa pagtalakay ng kanilang mga kasagutan.

Tandaan:

- Isulat ang mga karapatan sa bilog at ang responsibilidad sa parihaba
- Dagdagan pa ang mga bilog at parihaba kung kinakailangan.

2. Pagganyak

- Ipagawa ang “Pag-isipan Natin Ito” sa mga pahina 20-21 ng modyul sa pamamagitan ng “Learning Station.”

Paraan:

- Palakihan ang tatlong larawan sa nasabing pahina at idikit sa Cartolina Paper/Manila Paper.
- Pangkatin ang mga mag-aaral sa tatlong grupo.
- Sabihan ang bawat grupo na pipili sila ng kanilang lider at tagapagsulat.
- Ipadikit sa dingding ang kanilang trabaho.
- Ibigay ang panuto sa pagsagawa ng learning station.
- Bawat miyembro ng grupo ay magsusulat ng kani-kanilang pananaw sa larawan.

- Pagkatapos ng 3 minuto, iikot sa kabilang grupo hanggang matapos lahat at magsulat ng kani-kanilang kasagutan.
- Tiyakin na ang bawat grupo ay naikutan lahat ang 3 Manila Paper/Cartolina Paper.
- Ibigay ang hudyat sa pagggawa.
- Ibuod ang mga kasagutan.
- Ipabahagi ang resulta ng ginawa ng bawat grupo.
- Talakayin ang mga sagot ng bawat grupo.
- Alamin sa mag-aaral kung ano ang pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay na nalinang sa gawain.

B. Panlinang na Gawain

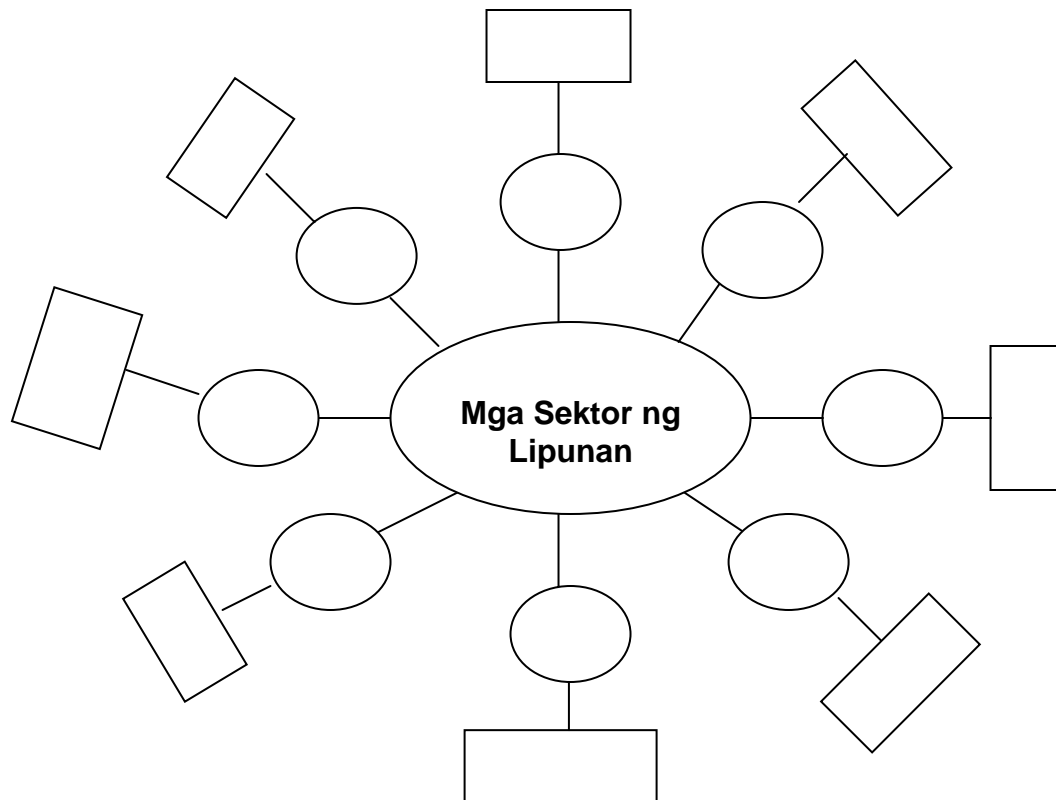
1. Paglalahad

- Magpakita ng iba't ibang uri ng sektor ng lipunan na tumutulong sa pangangalaga sa mga bata sa pamamagitan ng mga larawan.
- Tanungin ang mga mag-aaral kung anong sektor ng lipunan ang ipinahihiwatig ng larawan.
- Bigyan ang bawat mag-aaral ng metakard na kung saan dito isusulat ang kani-kanilang sagot.
- Ipabasa sa kanila ang kanilang sagot at pagkatapos ay idikit sa tapat ng tamang larawan.
- Ipabasa sa mga mag-aaral ang “Basahin Natin Ito” sa mga pahina 24-26 ng modyul.
- Tanungin ang mga mag-aaral tungkol sa nabasa.
- Tanungin din ang naramdaman nila batay sa ikinilos ng mga tao sa kwento.

2. Pagtatalakayan

- Balikan ang mga larawang ipinakita at ang mga sagot ng mga mag-aaral.
- Itanong:

- Anu-ano ang mga sektor ng lipunan batay sa mga naipakitang larawan at nabasang kwento na tumutulong sa pagpapalaki ng bata?
- Paano sila nakakatulong sa pagpapalaki ng bata?

Tandaan:

- ✓ Isulat ang mga sektor ng lipunan sa bilog at ang kanilang tungkulin sa pagpapalaki ng bata
 - ✓ Dagdagan pa ang mga bilog at parihaba kung kinakailangan.
 - ✓ Suriin ang sagot nila at itama kung may mali.
- Talakayin ang “Alamin Natin” sa mga pahina 27-28, 30-32 ng mga modyul.
 - Ipagawa sa kanila ang “Pag-aralan at Suriin Natin Ito” sa pahina 26-28, “Subukan Natin Ito” sa mga pahina 28-30, at “Pag-isipan Natin Ito” sa pahina 31 ng modyul.
 - Ihambing ang mga sagot sa “Batayan sa Pagwawasto” sa pahina 42 ng modyul.

3. Paglalahat

- Tanungin ang mga mag-aaral kung anu-ano ang kanilang natutunan sa araling natalakay sa pamamagitan ng isang larong “relay.”

Paraan:

- Patayuin ang mga mag-aaral at ayusin ang mga sarili nang pabilog.
- Sabihan ang mga mag-aaral na kung sinuman ang makakuha sa bolang papel sa pamamagitan ng paghagis ay magbibigay ng kanyang natutuhan sa araling natalakay.
- Pagkatapos, ihagis din sa iba hanggang sa ang lahat ng mag-aaral ay nakapagbahagi ng kanilang sagot.
- Tandaan na ang huling kukuha sa bolang papel ay ang tagapatnubay na kung saan ay siya ang magbubuod sa lahat ng ibinigay na sagot.
- Ihambing ang nakuhang sagot sa nilalaman ng "Alamin Natin" sa pahina 30-32 ng modyul.

4. Pagpapahalaga

- Pangkatin ang mga mag-aaral ng tatlong grupo.
- Ipaguhit sa kanila kung paano pangalagaan ng bawat sektor ng lipunan ang buhay ng isang bata.
- Ipasulat ang kanilang ideya sa ilalim ng kanilang iginuhit.
 - Pangkat I – Mga Magulang
 - Pangkat II- Paaralan
 - Pangkat III- Komunidad
- Ipabahagi sa kamag-aral ang kanilang ginawa.

5. Paglalapat

- Ipasagot ang mga sumusunod na sitwasyon:
 1. Nakakita ka ng isang gusgusing bata na halos hindi na siya makatayo sa iyong pamayanan. Ano ang gagawin mo?
 2. Mayroon kang kapitbahay na araw-araw ay sinasaktan ang kanilang anak na halos mapatid ang kanilang litid sa pag-iyak. Paano mo sila matutulungan?
- Pagtulongang bumuo ng konsepto na nagbibigay ng buod ng mga ibinigay na kasagutan.

- Ipabasa ang “Tandaan Natin” sa mga pahina 34-35 ng modyul upang malaman kung wasto ang isinagot nila.

IV. PAGTATAYA

- Ipasagot ang “Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan” pahina 32-33 ng modyul.
- Ipahambing ang mga sagot sa “Batayan sa Pagwawasto” pahina 42-44 ng modyul.

V. KARAGDAGANG-GAWAIN

- Ipasagot ang “Anu-ano ang mga Natutuhan Mo?” sa mga pahina 36-37 ng modyul.
- Mag-imbata ng mga magulang o kinatawan ng DSWD at kumuha ng ilang halimbawa ng nakita nilang paglabag sa karapatan ng bata.
- Ipabahagi ito sa mga kamag-aral.